

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek.

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
minden nap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1910.

XXXIX. évfolyam 278. szám.

Kedd, december 6.

Obstrukció?

(Politikai munkatársunktól.)

Budapest, december 5.

Alig pár hét van még hátra az esztendőből s az országgyűlésnek még igen nagy jelentőségű törvényjavaslatokat kell ez alatt letárgyalni. Az indemnitás még nincs tető alatt, a Szerbiával kötött kereskedelmi szerződés becikkelyezése is elintéztést vár s ezeken kívül itt van még a bankszabadalom meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat is, amely most a legnagyobb mértékben érdekli, sőt izgatja a közvéleményt. Izgatja, mert ez a kérdés igen nagy fontossága, a rendelkezésre álló idő ropant rövid és ilyen rendkívüli körülmények közt tárgyalásának normális menete a Justh-párt magatartása miatt legalább is kétséges, mert ez a párt azzal fenyegetőzik, hogy ezt a javaslatot meg fogja obstruálni.

A fenyegetés, a készülődés ugyan meg nem teszi bizonyossá azt, hogy az obstrukció újra ki fog törni a magyar parlamentben, mert hiszen Justhék már a választási küzdelmek alatt neki szegezték ezt a fegyvert a törvényhozás működésének s azóta is megvillogatták minden egyes alkalommal, de eddig még nem éltek, jobban mondva vissza nem éltek vele, azonban mégis megvan a szomorú eshetősége annak, hogy most az egyszerű csakugyan megbontják a parlament és az ország rendjét.

Nos, ha megteszik, a legsúlyosabb felelősséget vállalják magukra az ország előtt és eljárásuknak ugyan a legkisebb mentsége sem lesz. Az obstrukció ugyanis köztudomás szerint nem törvényes politikai

eszköz, hanem a törvényhozási kisebbség erőszaktevétele a parlamentárizmus alapgon dolatán, a többségi elven, melynek értelme az, hogy a többség akarata a nemzet akaratának tekintetik s mint ilyen, minden kire nézve kötelező.

Tudták ezt a mi ellenzékeink is minden időben s hogy mégis minduntalan igénybe vették az obstrukció forradalmi eszközét, ezt azzal az ürüggyel cselekedték, hogy a többség nem igazi képviselője a nemzet akaratának, hogy a nemzet valódi érdekeit és akaratát ők, a kisebbség juttatják kifejezésre, egyszóval, hogy gonosz eszközzel üdvös célt szolgálhatnak.

Ezzel az álokoskodással aztán hosszú időn keresztül annyit obstruáltak, hogy teljesen fölforgatták a közéletet, súlyos politikai válságokat zudítottak az ország nyakába, aláásták a parlament tekintélyét s mindezt anélkül, hogy bárcsak egy hajszállal is közelebb vitték volna a nemzetet ahhoz, amit ők a nemzet igazi érdekének, igazi akaratának hirdettek.

Mégis az eddigi obstrukcióknak volt legalább valamelyes ürügye, mert a kisebbség legalább jóhiszeműnek látszathatott abban a hitében, hogy a nemzet az ő politikájának a hive. De a Justh-párt még erre az ürüggye sem hivatkozhatik, ha a bankszabadalomra vonatkozó törvényjavaslatot megobstruálja, mert ebben a kérdésben a nemzet egy-két hónappal ezelőtt egyenesen meg volt kérdezve s a legnagyobb határozottsággal nyilatkozott, még pedig a törvényjavaslat szellemében.

Ki ne emlékeznék arra a féktelen agitációra, a melyet a választás idején Justh és hivei a külön bank érdekében

országszerte kifejtettek? Bizony tökéletesen kimerítették az izgatás egész fegyvertárát, szövetkeztek füvel-fával és agyon allgatták a tulajdonképpeni 48-as programot is, csak azért, hogy a külön bank kérdésében annál bizonyosabban megszerezzék maguknak a nemzet többségét. Viszont a nemzeti munkapártnak minden egyes jelöltje félreérthetetlenül kijelentette a programbeszédében, hogy a közös banknak a hive, mert ezt a gazdasági kérdést úgy itéli meg, hogy a közös bank fentartása ez időszertint kiváló gazdasági érdeke az országnak.

Nemcsak érthetően, hanem a lehető legegésebben volt tehát fölvetve az a kérdés, hogy akarja-e a nemzet a bankszabadalom meghosszabbítását, vagy pedig külön magyar bankot akar 1911. január 1-ére. És a nemzet óriási többséget adott a közösséget javasoló munkapártnak és ezzel szemben elenyésző kisebbségben juttatta mandátumhoz a külön bank hiveit, a Justh-pártot.

A nemzet akarata sohasem volt és nem is lehet kevésbé kétséges, mint amilyen a bankkérdésben és elméleti szempontból merő lehetetlenség a Justh-pártnak azon a címen indítani obstrukciót a bankjavaslat ellen, hogy a nemzeti közvélemény ennek a pártnak a fölfogását támogatja. Valóságos ad absurdum vitelt lesz tehát az obstrukciónak, ha Justhék mégis megindítják.

Hogy áll már most a kérdés gyakorlati oldala. Ha az obstrukció kitör és sikerül is, akkor az osztrák-magyar bank szabadalma december 31-én lejár és meghosszabbítás hiányában megszűnik. Előáll a bank-ex-lex, amelynek végső követke-

A „TORONTÁL” tárcája.

Viziók a börtönben.

... Egyszerre csak valami különös dolog történt. Az ablak elmosódó üvegtáblái kékes, foszforoszakláló fénytől világosodtak meg, mely nőtton-nőtt és tovaerjedt a börtön falain. S ebben a kék fényben, mely lassankint az egész cellát betöltte, sűrű, fehér, gomolygó füstbőz hasonlatos felhő lebegett, amely emberi szemekre emlékeztető szemecskékkel volt telehintve. S e tüzes szemecskék sajátságosan rezegtek, villogtak, mintha titokzatos erő mozgatta volna őket. A felhő kavargott, összefolyt, szétomlott, foszlányokra szakadt, mind átlátszóbb lett, végtelennek és fenyegetőnek tetszett, majd haragos susogás kelt benne. Testemet fagyasztó hidegség és félelem járta át. Aztán egyes foszlányok leváltak s határozottabb alakot öltöttek, körvonalaik tisztábban bontakoztak ki. Lassan kerengtek, mint egy uszva az egész cellát elárasztó kékes fényben.

— Micsoda árnyak ezek s honnan jöttek ide? — kérdém magamtól csodálkozva és rémülten.

— Kik vagyunk és honnan jöttünk? — szólalt meg egy lassu, komoly, hidegen esengő hang. — Gondolkozzál csak egy kicsit. Nem ismeresz ránk?

Hallgatagon ráztam fejemet, megtagadva ezekkel az árnyakkal minden ismeretséget. S ezek csak tovább imbolyogtak a levegőben, széles, ritmikus mozdulatokkal, mintha ünnepélyes táncot lejténének. A még mindig meglehetősen homályos, átlátszó silhouettek nesztelenül kerengtek, forogtak körülöttem. Egyszerre csak tisztában vált ki közülök egy aggastyán, a vak aggastyán, ki egy öreg, rozkatag asszony övébe fogókodott. Vakítóan csillogó hópelyhek takarták rongyos köntösüket; borzongató hidegség áradt ki belőlük. Tudtam, hogy kik voltak; de minek jöttek ide?

— Ránk ismeresz-e hát?

Nem tudtam, vajjon a künn tomboló vihar hangja szolt-e hozzám, vagy a lelkiismeretem; de a hang paranesolóan csendült meg s valósággal leigázott.

— Tehát tudod már, kik vagyunk! S a többiek is elbeszéléseid hősei: gyermekek, asszonyok, férfiak, akikre szenvedéseket mértél, hogy szórakoztasd olvasóidat. Nyisd ki szemeidet, nézd el fognak vonulni szemeid előtt s itéld meg, mily számosságok és siralmasak fantáziád szülöttei.

S az árnyak rendre elvonultak előttem. Az első pár egy fiatal gyermek s egy kis leánya volt — hasonlók két nagy, hóból formált virághoz; olyan világosságot árasztottak, mint a hold fénye.

— Ezt a két gyermeket te ölted meg egy ház ablaka alatt, ahol karácsonyfa ragyogott. Emlékszel? S óvárgó szemekkel nézték s aztán

ott maradtak a havon a hidegtől megdermedve, megfagyottan.

Kis hőseim elvonultak szótlanul s beleveszték a kék fényözönbe. Helyükön egy sápadt, kimerült asszony tünt föl:

— Ezt az anyát is te gyötörted meg. Karácsony estéjén sietett haza falujába gyermekeihez, cipelve a szegényes, messziről hozott ajándékokat s az uton összerogyott.

Rémülten és szánakozva néztem az árnyat. A menet tovább tartott. A könyörtelen hang egyenkint felsorolta szomorúságban fogant hőseimet. Az utolsó, a vak aggastyán, csonttá fagyott rongyaiban, megállt előttem s rám meresztette tágranyitott üveges szeméit. Szakálta csillogott a zuzmarától, szája körül jégesapok csüngtek alá. Az öreg asszony arcán a gyermekek boldog mosolya látzott; de ez a mosoly merev volt, bele volt dermedve az arc megkeményedett mozdulatlan ráncjaiba. . . Végre elült a vihar, a kísértet-hősök eltűntek s csak a sűrű, átlátszó felhő gomolygott szemeim előtt. A vizió ott lebegett a levegőben, mintha valami titokzatos jelre várna. S én is vártam szenvedélyes türelmetlenséggel, összeszedve elgyöngyült lelkem minden erejét.

— De hát miért van ez? — kiáltam végre.

— Mit jelentsen ez?

Ekkor fölcsendült újra az a lassu, komoly, hideg hang.

— Felelj te magad a kérdéseidre. Miért irtad le azt a sok szomorúságot? Nem elégedtél

Telefon 271.

Heller Dávid
vegyeskereskedő

a cs. és kir. közös hadsereg és a m. kir. honvédség lőtáp-szállítója,
s a nagybecskereki Dieselmotor hengermalom főelárústitója.

Telefon 271.

Ajánlja nevezett malomnak előnyösnek elismert összes készítményeit a legolcsóbb napiáron, telt zsákokban vagy kimérve. 10 kilótól felfelé házhoz szállítja.

Tudomásul adja, hogy bécsi légszesz és sziléziai dió kokszot, valamint porosz szalon kocka-szenet a legolcsóbb helyi árak mellett — bármely minőséget házhoz szállítva — elárúsít.

Ugyancsak közli, hogy lőtápanyagot (réti szenát, muhart, zabot, darát és korpát) szintén a napi piaci ár mellett a lőtulajdonosok részére nagy raktáron tart.

969-3.3

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 8 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 9/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5 órától 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7 óráig nyitva van.

December 15., 16., 17., 18. Országos vásár.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület munkásgimnáziumának folyó havi előadásai:
December 6. 8-9-ig elektrotechnika, 9-10-ig közgazdaság.
December 9. 8-9-ig gazd. földrajz, 9-10-ig közgazdaság.
December 13. 8-9-ig elektrotechnika, 9-10-ig közgazdaság.
December 15. 8-9-ig fizika, 9-10-ig közgazdaságtan.
December 29. 8-9-ig gazd. földrajz, 9-10-ig közgazdaság.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

A munkásgimnáziumból. A kulturegyesület nagybecskereki munkásgimnáziumában ma este 8-9-g Szenes Adolf polgári iskolai tanár elektrotechnikai, 9-10-ig pedig Keleméri Béla felső kereskedelmi iskolai tanár közgazdaságtani előadásait folytatja.

Utóállítás. A nagybecskereken két ízben előfordult koleraeset miatt a múlt hónapra kitűzött utóállításokat el kellett halasztani. Tegnap tartották meg az első őszi utóállítást a 29-ik gyalogezred laktanyájában. Az utóállítás, mely reggel 9 órakor kezdődött a polgári hatóságot Filkovič Boldizsár megyei tb. főjegyző képviselte, polgári orvos volt dr. Haidegger Lajos megyei főorvos. A honvédség részéről Kamenzky Rezső alezredes, Ágoston hadnagy és dr. Baracs Gyula ezredorvos, a községek részéről pedig Pókay József alezredes, Geschek János főhadnagy és dr. Misera József ezredorvos vettek részt. A tegnapi utóállítás 70 állításköteles jelentkezett, akik közül 22-öt besorozták.

Eljegyzés. Kungel Péter, a Schulz Simon, valamint Schulz és Wolf pancsovai cégek tisztviselője folyó hó 3-án eljegyezte jarembinai Grób Margit kisasszonyt Pancsován.

A nagyikindai szabad liceumból. A kulturegyesület nagyikindai szabad liceumában folyó hó 4-én, vasárnap érdekes előadás volt. Dr. Krecsméryné P. Antónia polgári iskolai igazgatónő tartott előadást Vörösmarty életéről és költészetéről vetített képek kíséretében, azonkívül az előadást Vörösmarty verseire szerzett ének- és zeneszámok fűszerezték. Így elénekelték a Szózatot, a Tóthi dalt, a Vén cigányt, Eidenmüller Mariska pedig Hauser Ignácé zongorakísérete mellett elszavalta a Szép Ilonka melodramát. Az előadást nagy közönség hallgatta s élénk tetszéssel fogadta.

S miért? — kérdeztem alig hallható hangon.

Te rajtad, gyerekes, naiv beszédeden. Azt mondd, azért ird le az emberek költött nyomorúságait, hogy humánus érzelmeiket ébressz a szivekben, azoknak szívében, akik régen megszokták és közömbösen nézik a valódi nyomort és szenvedéseket. A rideg valóság se hajtja meg őket s te azzal a dőre reménnyel áitatod magad, hogy költött történeteid fogják lelkiismeretüket fölébreszteni. Ismerd el, hogy tulságos naiv, hiszékeny vagy.

Az árnyak eitorzult arecal nevettek s nekem úgy tetszett, hogy halálom napjáig fogom látni ezt a rémes nevetést. Betakartam magam, hogy megszabaduljak a gyötrelmes víziótól. S ekkor úgy éreztem, mintha fejfelé lefelé sötét örvénybe buknék s a rohamos esés elfojtana lélekzetemet. Az árnyak fűtyülve, ordítva, areatlanul kacagva üldöztek még oda le az örvénybe, a sötétségbe is.

Hajnamban heves fejfájással ébredtem; a kínos szorongás még nem szűnt meg. Első mozdulatom az volt, hogy fölkaptam az asztalról a papírlapokat, amelyeken megírtam a vak aggyatának és feleségének történetét s anélkül, hogy átolvastam volna, összetéptem s kiszórtam az ablakon a reggeli szélbe. Így röpültek el, kevéselőbb, a víziók, éjszakai káprázataim lenge alakjai, akikben elvonult előttem mind az a nyomor, szenvedés és fájdalom, aminek el akartam beszélni kimeríthetetlen történetét.

Gorkij Maxim.

ményei, ha azokat a kormány le akarná vonni, azt jelentené, hogy a bank becsukhatja az üzleteit s bankjegyei nem egyebek színes papírdaraboknál.

Alig lehet elképzelni azt a rengeteg felfordulást, ami akkor előállana, de épen azért alig lehet hinni, hogy a kormány minden erejével meg ne gátolná az állapotoknak ezt a borzasztó elfajulását; sőt bizonyos erről a kormányról, hogy fog keresni és találni is módot a pénzügyi és gazdasági rend megóvására. Ebben még maga a Juth-párt sem kételkedik, sőt éppen erre számít, midőn tervezett lépései következményeit latolgatja. Meg van győződve róla ez a párt, hogy az obstrukció folytán előállható bank-ex-lexből nem lesz végzetes baj, mert a kormány elejét fogja venni az országos romlásnak.

Nos, hát az obstrukció kérdésének ez a gyakorlati oldala még visszataszítóbb, mint az elméleti, vagyis az ok és ürgy hiánya. Felzavarni a törvényhozás csendjét az obstrukció forradalmi zajával, megakadályozni a nemzeti akarat érvényesülését, ellenszegülni az alkotmányosság kívánalmainak, csak azért, hogy abból a politikai ellenfélnek kellemetlenségei származzanak és abban a biztos tudatban, hogy ez az ellenfél majd jóváteszi vagy enyhíti a merényletszerű támadásból az országra háramló károkat; ez már a politikai eszközökkel üzhető visszaélések a netovábbja és oly felháborítóan frivol játék a közügyekkel, hogy minden éperzésű ember véglegesen hátat fordít annak a pártnak, mely ezt a szerencsétlen lépést megtenni merésze.

IDŐJÁRAS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárásai jelentése.

December 6.

Barométer súlyedő, délután 1:38 órakor: 758.1 mm.

Hőmérséklet: maximum 4.2 C, min. 0.2 C. Csapadék: —.

Felhőzet: Cu—St 10. Szélirány és erősség: SE. 6.

Jóslat a következő 24 órára: Semmi vagy kevés csapadék. Keleten hideg. Később enyhébb.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 5 perctől másnap este 8 óra 38 perctől; csapadék reggel 8 óra 38 perctől másnap reggel 8 óra 38 perctől; felhőzet: Ci = fűtőfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci—St = felhőfátyol, Ci—Nb = bárányfelhő, Cu—St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szél erősség: 0 = szélcsend, 8 = nagy vihar.

meg a létező bajokkal, az élet látható és kézzelfogható szerencsétlenségeivel, hanem még új kinokat is talál sz ki s úgy adód elő az embereknek gyászos fantáziádat, mintha valóban léteznék volna. Mi célod van velük? Ki akarod ölni az emberek szívéből a bátorságot, sorsuk jórafordulásának minden reményét? Ellensége vagy tán a fénynek, a reménynek s örömdől telik abban, ha minél több bajt kovácsolsz, ha mindent fekete festesz és szomorú történeteiddel szaporítod az emberek kiábrándulásait? Vagy tán gyűlölöd az embereket s kiakarod belőlük irtani az élet szeretetét, úgy állítva eléjük az életet, mint a megpróbáltatások szakadatlan láncolatát? Mi a célod? Mondd.

A különös szemrehányások megdöbbenetek. De azért bátran feleltem:

— Azért festem a nyomort, az emberek vergődését, hogy embertársaimban fölébreszszem a részvétet, a szánalmat, a humánus érzelmeiket, hogy elérzékenyítem és meglágyítsam azokat, akiknek szíve száraz és kemény s akik, sajnos, igen sokan vannak.

Az árnyak közt ijesztő mozgás keletkezett. Mintha lázroham lepte volna meg őket, tekervényesen csavarodtak, reszkettek, arcuk eitorzult s a szobában a kékes fény is ide-oda ingott, rezgett az árnyak nesztelen, érthetetlen táncától. A vihar odakünn fűtyült, sivitott, zugott, kacagott. Hideg verejték lepte el testemet, a hajam számai égnék álltak.

— Hallod, nevetnek! — szólit ujra az a hideg hang.

A törökbecsei új polgári iskola fölavatása. A törökbecsei polgári iskola új épületét holnap és holnapután, két napig tartó ünnepséggel avatják föl. Holnap fakíyasmenet, kivilágítás, szerenádo lesz, míg a fölavató aktus 8-ikán délelőtt folyik le, beszédek, ének, szavalt kíséretében.

Nagybecskerek város egészsége. Dr. Weiterschan József városi ügyvezető orvos most adta be a városhoz november hónapról szóló egészségügyi jelentését. A jelentés szerint az elmúlt hónapban 73 születéssel szemben összesen 62 haláleset fordult elő, beleszámítva a kórházban meghalt 10 idegent is. A hét éven alól elhaltak száma 24, a hét éven felülieké 38. Az egyes halálokok a következők: difteritiszben meghalt 2, tifuszban 1, gyermekhasmenésben 2, tüdővészben 7, veseszületet gyengességben 5, gutaütésben 4, szervi szivbajban 5, tüdőgyulladásban 7, rosszindulatú alképletben 3, egyéb természetes halálok következtében pedig 25. Külérőszak okozta haláleset az elmúlt hónapban 1 volt. Ami a város általános egészségügyi viszonyait illeti, az október havhoz képest annyiban mutatkozik javulás, hogy a születések száma túlhaladja a halálozásokét. A heveny ragályos betegségek csak szörványosan léptek fel 3 halálesettel. Különösen kiemelni a jelentés, hogy október 31-ikén egy koleraeset fordult elő Nagybecskereken, mely halálos kimenetelű volt, egy másik kolera megbetegedést pedig november 15-ikén konstataáltak, itt azonban a beteg felgyógyult. Tüdővészben 7 ember halt meg. Az országos betegápolási alap terhére 49 szegényosorsu beteg reszesült orvosi gyógykezelésben. Rendőrorvosilag 6 megvizsgált közül 2-öt ragályos betegség miatt a kórházba szállítottak. A megyei közkórház betegforgalma az elmúlt hónapban a következő volt: felvettek 383 beteget, elbocsátottak 217-et. Ugyanott meghalt 18 ember és pedig 8 helybeli és 10 idegen. A városi szegények a múlt hónapban magánosoknál voltak elhelyezve, mivel a szegényházat járványkórházzá alakították át. Az árvaházban 26 gyermek volt ellátásban. Heveny és idült ragályos betegségek lefolyása után 25 gőz és 4 formalin fertőtlenítéssel egybekötött lakástisztítást végeztek. Az élelmiszerek piacát az elmúlt hónapban is több ízben megvizsgálták s az ott tapasztalt rendellenességekről jelentést tettek a város egészségügyi hatóságának.

A titeli villamvilágítás. Emlegettük már, hogy az ide nem messze fekvő Títeli mezőváros tárgyalásokat folytat városunkkal aziránt, hogy a villamvilágításhoz szükséges áramot tőlünk szerezzék be. A tárgyalások már nagyon előrehaladt stádiumban vannak s a titeli képviselőtestület ma ez ügyben közgyűlést tartott, amelyen városunk képviselőiben dr. Parisics Zoltán polgármester, Strosz Béla városi főjegyző, dr. Pollák Győző képviselőtestületi tag és Beck Gyula a villammű vezetője vettek részt. A tárgyalások eredményéről lapunk holnapi számában közlünk részletesebbeket.

A matróz szerencsétlensége. Halálos végű szerencsétlenség történt tegnapelőtt reggel a „Blocksberg” gőzösön. A gőzös ugyanis Nagybecskerek közelsében szembekerült egy lefele haladó hajóval, a melynek ki akart térni. A gőzös ezért meglassította járatát, a gőzöshöz erősített uszályhajó azonban a kapott sebességnél fogva odaütődött a gőzöshöz. Az egyik matróz, Hödel István gyanútlanul lögatta le a lábát a korláton keresztül s a gőzöshöz ütdődő hajó a matróz lábát is érte s azt combban valósággal összezúzta. A szerencsétlen embert tüstént az itteni kórházba szállították s az orvosok amputálni akarták a lábát, Hödel azonban még az operáció alatt meghalt s tegnap el is temették. A szerencsétlenség ügyében a rendőrkapitányság vizsgálatot indított.

A vonat kerekai alatt. A napokban a nagyikindai állomáson tul a Szegedre menő gyorsvonat elütött egy embert. A vonat megállt, a szerencsétlen férfit eszméletlenül szedték fel a sínok mellől és amikor Szegedre ért a gyors, az állomásról beszállították az áldozatot a szegedi kózkórházba. A súlyos sérüléseket szenvedett idegen eszméletét nem nyerte vissza s meghalt anélkül, hogy kiletét megállapíthatták volna. Ruhájában semmi írást sem találtak. A szegedi kózkórház igazgatóságának jelentése alapján a nagyikindai kir. ügyészség a szerencsétlenség körülményei és az áldozat kiletére nézve megindította a vizsgálatot.

ROYAL-BIOSKOP-SZINHÁZ
Fényesen berendezett füstmentes helyiség. Légfűtés. Művészi képek.
Ma, kedden, dec. 6-án teljesen új műsor.
Ruhatár 10 fillér. 988-50.9 Ruhatár 10 fillér.

Eisenstädter S. és Társai divatruházában Nagybecskereken Nagy karácsonyi vásár.

Eladásra kerülnek:

Messalin selymek	métere	1.80 K.
Pongis selymek	"	1.50 K.
Bius selymek	"	2.40 K.-tól
feljebb.		
Kartonmaradékok, Cosmanosi áru	"	-50 K.
Deialimaradékok	"	-90 K.
Csinos mintájú		
tiszta gyapjú delainek	"	1.10 K.
Madelra battiszok	"	1.40 K.-tól
feljebb.		

Uj minták!

Szövetek melyen leszállított áron már
K. 1.30-tól kezdve.

Férfi és női zsebkendők, Páriza-szőnyegek,
függönyök, garnitúrák,
utitakarók rendkívül nagy választékban.

Irodalom.

* **Karácsonyi Album** cím alatt, mint minden esztendőben, úgy az idei karácsonyra is egy díszes albumban összegyűjtve jelenteti meg a Bárd Ferenc és Testvére ismert budapesti zeneműkiadó cég a f. évben népszerűsége jutott kedvelt zeneműveket. — Benne lesz az albumban a „Luxemburg grófia”, „Czigányszerlem”, „Narancsvirág” híres operettek legjobb számai, keringők és polkák Kalártól, Strausztól és másoktól, kuplék és kabarészámok a kedvelt Zerkovitz, Grósz, Szirmai és többektől, dalok Bartók, Frigyes és Csikyótl. Előadási darabok Ascher, Bendel és Chopintól, magyar nóták Dóczy, Balázs, Pápay és sok mástól. Valamennyi zongorára, részben cimbalomra, részben pedig ének és zongorára. Ezen Karácsonyi Album kiadásával hazánk e legelső zeneműkiadó cége kedves meglepetést szerez nagy vevőközönségének és valószínűleg ajándékszámba megy a gyönyörű album, tekintve, hogy a több mint hetven oldalt tartalmazó kötetben foglalt zeneművek értéke egyenként vásárolva ötvenhét korona értéket képvisel, mi így együtt az egész karácsonyi album 4 korona. Székesfehérváron pedig 6 korona. Lapunk olvasói bizonyára szívesen veszik a Karácsonyi Album megjelenéséről szóló híreket és azon figyelmességüket, hogy az Albumra a kiadó cég csakis e hó 10-ig fogad el megrendeléseket, mivel ez csak annyi példányban lesz előállítva, ahány megrendelés arra dec. 10-ig Budapestre a cég Kossuth Lajos-utca 4. sz. alatti kiadóhivatalához beérkezik.

* **A Katholikus Szemle** legújabb füzetének tartalma a következő: + Városov Gyula dr. kalocsai érsek. — Etika, mint a jognak eleme, Kiss Géza dr. — Spanyol képzőművészet, II. Vay Péter gr. — Az ókeresztény irodalomtörténet újabb kutatása, III. Zubriczky Aladár dr. — Az én kalejdoszkópom, Carmen Sylva román eredetije után fordította Csapó Mária. — Mária-Radnán. Költemény, Vértessy Gyula. — Újabb regényeink, b. j. — Színházi szemle, b. j. — Folyóiratok szemléje gd. A Katholikus Szemle a Szent-István-Társulat elnökségének felügyelete alatt s ugyanazon Társulat költségén adatik ki, mint a társulati tagok évi illetményének egy része. — Nem-tagok számára előfizetési ára 10 korona. Megjelenik, a nyári szünet (július—augusztus) kivételével, havonként, összesen tehát tizszer, hat éves füzetekben. A szerkesztőséget illető minden küldemény a szerkesztő névre a Társulat házába: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám intézendő; tagdíjak, előfizetések és reklamációk ugyanoda küldendők a Szent István-Társulat igazgatóságához címezve.

* **Politikai Hetiszemle** politikai, közgazdasági és társadalmi hetilap legújabb száma a következő tartalommal jelent meg: A bankkérdés és a készpénz. Irta: X. — Belföld. A politikai helyzet Irta: sz. s. — Fiumei zavarok. Irta: Örs. — Külföld. Az angol választások. Irta: Székely Sámuel. — Közgazdaság. Az értéktőzaderől. Irta: B. A. — Társadalom. Nyomoruság képe. Irta: Justus. — A hétről. A magyarságot összekötő vasút jelentősége. — Az új kultusz-államtitkár. — Ilyés Bálint halála. — Nemzeti Szalon. — Közgazdasági közlemények.

* Mikulás apó megjött s meleg, kedves üdvözlöt kap a Jó Pajtás-ban Benedek Elektől egy verset. Ezenkívül közli Sebők Zsigmond és

Benedek Elek gyermeklapja, a Jó Pajtás Zsoldos László novelláját, Dörmögő Dömötör kalandjait Sebők Zsigmondtól, verset Tallian Gábertől, elbeszélést Hevesi Józseftől, szép rajzot Garay Ákostól, mesét Holló Sárítól, tarka krónikát, Benedek Elek regényét, a Kis Krónikában aktualitásokat, tréfát, szerkesztői üzeneteket, rejtvenyeket. A Jó Pajtás előfizetési árai: egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. Előfizetési pénzek IV., Egyetem-utca 4. sz. alá küldendők.

TÁVIRATOK

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —
Budapest, dec. 6. (A „Torontál” ered. távirata.) A mai ülésen felvonult az indemnitás vitájára a nagy Galeotto, a félelem és gáncsnélküli lovag: Polónyi Géza, hogy azután a nagy és a legteljesebb mértékben megérdemelt ledorongolás után, amelyben a pénzügyminiszter részese volt, valahogy visszavágjon. A zivataros multu férfiú visszavágása ma is csak üres rabulisztikából, csürés-csavarásból, az igazság elferditéséből és rágalmazásból állott s így természetes, hogy ma is megint alul maradt, bár senkisé megint kirohanására. Az ülés jó részét az ő kigözlöge tölthette be és rágalmazásaival keltett csupán izgalmat.

Az ülésen Kabos Ferenc alelnök elnököl s miután megnyitotta az ülést s megtette a szokásos elnöki előterjesztéseket, nyomban áttértek az indemnitás vitájának a folytatására.

Az első felszólaló ma Lovász Márton volt, aki a kormány iránt való bizalmatlanságát fejtegette s követelte az önálló bankot, vámterületet s a választójog reformját. Az indemnitást nem fogadja el.

Utána Mocsáry Sándor munkapárti szólal fel, aki a budgetjog és az indemnitás bizalmi jellegét fejtegette, oly értelemben, hogy csak a budgetjog bizalmi kérdés, míg az indemnitás nem. Kifejtette továbbá a közjogi vitatkozás meddőségét s a kormány politikájának a helyességét, a melynek folytán az indemnitást elfogadja.

Most Polónyi Géza következett szólásra. Hosszu beszédének elején Bosznia-Hercegovinával s ennek kapcsán a trializmussal foglalkozott, majd azt fejtegette, hogy az indemnitás megszavazása bizalmi kérdés. Ő pedig nem viselkedik bizalommal a kormány iránt, de különösen nem a pénzügyminiszter iránt. (Mozgás és derűtség.)

Kiáltások: Tiszta szerencse!
Polónyi Géza: Tud ő mást is olyat, aki hasonló véleménnyel van a pénzügyminiszterről.

Kiáltások: Nevezze meg, halljuk, ki az?

Polónyi Géza: Hadik János gróf, volt államtitkár. (Zaj.)

Mikosevics Kanut: Szerezzen hozzá tanukat is!

Polónyi Géza: Van nálam levél Hadiktól.

Hantos Elemér: A koalíció multjában sincs öröm.

Polónyi Géza: Hantos Elemér jól tenné, ha nem ököllel törne előre. Azelőtt a Kossuth-pártban jelentkezett felvételre.

Hantos Elemér: Nem igaz!

Zlinszky István: De igaz, én is tudom.

Hantos Elemér: Zlinszkyvel szemben is valótlanságnak állítja s hangoztatja,

hogy Zlinszky rágalmaz, mire Zlinszky kirohan a folyósóra és segédek keres.

Eközben a kavarodás lassankint elült és Polónyi folytatta beszédét s miután az elnök többször figyelmeztette, hogy ne kalandozzon el a tárgytól, befejezte mondanivalóját.

Végül Mádikóvács István beszélt.

Közös miniszteri tanácskozás.

Budapest, dec. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a jövő hét végén közös miniszteri tanácskozás lesz, a melyen a közös költségvetést tárgyalják. Ugyanekkor tárgyalják az új véderő javaslatokat is, valamint folytatni fogják a katonai bűnvádi perrendtartás feletti tanácskozást.

Zelenka Pál halála.

Budapest, dec. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Zelenka Pált a tiszai ág. ev. egyházkerület püspökét, aki tegnapelőtt 71 éves korában Miskolcon meghalt, holnap fogják ott eltemetni. Temetésén számos testület képviselteti magát.

A miniszterelnök Bécsben.

Budapest, dec. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Khen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök a jövő hét elején Bécsbe utazik, hogy a közös miniszterekkel a közös költségvetés dolgában tárgyaljon.

A Justh-párt értekezlete.

Budapest, dec. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Justh-párt ma este 6 órakor értekezletet tart, amelyen a parlamenti tárgyalásokra kerülő ügyekkel foglalkoznak.

Határidő-üzlet.

Budapest, dec. 6. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő arakat jegyenték:
Buza (decemberre) 22.30 — —
Rozs (áprilisra) 21.68 — —
Zab (áprilisra) 16.84 — —
Tengeri (májusra) 11.30 — —

Felélés szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

M. kir. kincstári uradalmi ispánság Nagybecskerek.

5514/1910. sz.

(1014-2.3)

Arverési hirdetmény.

Alólirott m. kir. kincstári ispánság közhírré teszi, hogy a felsőmuzslyai 3493 b. 1297 □ öl kincstári birtok mezei vadászati jogának bérbeadása végett folyó évi dec. 10-én d. e. 8 órakor a nagybecskereki m. kir. kincstári ispánság hivatalos helyiségében írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

Kikiáltási ára évi 450 kor. Bértartam: 1911. évi január 1-től 1916. évi december 31-ig, vagyis 6 év

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási árnak 10%-át az árverés megkezdésekor készpénzben letenni. Zárt írásbeli ajánlatok 1 kor. bélyeggel felszerelten az árverés megkezdése előtt beadandók. Elkészt, távirati, vagy utóajánlatok semmi szín alatt elfogadva nem lesznek.

Haszonbérbeadó kincstári uradalom fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül — tekintet nélkül azok nagyságára — szabadon választhat.

Árverési feltételek alólirott hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nagybecskerek, 1910. évi dec. 2.

M. kir. kincstári ispánság.

SZALLITÁSI, BIZOMANYI, INCASSO FIOK-ÜZLET MEGNYITÁS NAGYBECSKEREKEN

Iroda: Szerb hitközségi palota.
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139.

PERL MÓR ÉS FIA SZALLITÓK

Iroda: Szerb hitközségi palota
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139

Elvállalunk minden a szállítási szakma körébe vágó megbízást. Eszközlünk mindennemű szállításokat helyben és vidékre, továbbá butorszállításokat saját patent butorszállító kocsijainkban, valamint mindennemű beraktározásokat saját raktárainkban. Beraktározandó árukra előleget nyújtunk.

482x200.134

ALAPITTATOTT 1863. FŐÜZLET SZEGEDEN. ALAPITTATOTT 1863.

Szarvasmarhát, juhot, bizott és sovány sertést

szál- és körömfálás következtében lezárt községekből is legjobban értékesít a

„Szegedi Hus- és Vásárpénztár Részvénytársaság”

Szeged - Kővágóhíd.

Szövegnyelvi: „Huspenztár.” - Interurbán telefon: 615. sz.

Pörkölt és táblás szalonnát, valamint mindennemű zsíradékot ügyfeleinknek számlájára állandóan raktáron tart.

Érdeklődésekre díjmentesen válaszol

998-33

7899/1910. tkvi sz. 1017-1.1

Utóajánlati árverési hirdetés.

Özv. Paity Dragomirné sz. Bogdanov Zsófia botosi lakos végrehajthatónak Dragojkov Zsiva botosi lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 300 kor. tőkekövetelés és járulékaik kielégítése végett az 1881: LX. t.-cikk 144. §-a alapján és a 186. §-a, valamint az 1908: XLI. t.-c. 27. §-a értelmében a pancsovai kir. törvényszék s a perlaszi kir. járásbíró-ság, mint tkvi hatóság területén levő s a botosi 2739. sz. tkvi lapon felvett:

1. 102. hrsz. 784 □-öl szőlő 396 kor.

2. 201. hrsz. 218 □-öl kert 74-80 kor.

3. II. d. 84. hrsz. 2 h. I. o. szántó

591 kor. 90 fill.

4. I. d. 205. hrsz. 2 h. I. o. szántó

691 kor. 90 fill.

5. 4 d. 38. hrsz. 2 h. 800 □-öl I. o

kaszáló 1048 kor. 30 fill., mint az utó-

ajánlattevő által megajánlott s ezennel

megállapított kikiáltási árban elrendeltek.

Megjegyeztetik, hogy az árverés a fenti

ingatlanokra C. 3. sorsz. alatt özv. Ráica

Dragomirné sz. Bogdanov Zsófia botosi

lakos javára bekebelezett évi 300 korona

élethossziglani járulékból álló szolgalmi jogot nem érinti.

Ezen árverés megtartására határnapul 1910. évi dec. 9-ik napjának d. e. 9 órája Botos községhezhoz kintüzetik.

Árverési feltételek:

1. Ezen árverésen a fent körülirt ingatlan a kikiáltási áron alul eladatni nem fog, hanem amennyiben annál magasabb ígért tétetik, az ingatlan az utóajánlattevő által megvettnek fog kijelentetni.

2. Az utóajánlat akkor is kötelező, ha az utóajánlattevő az árverésnél meg nem jelent.

3. Az újabb árverés költségeit a vevő az ígért vételáron felül köteles fizetni.

4. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-ső napján kelt 3333. sz. I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezébe letenni, vagy az 1881: LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni kötelesek.

Perlasz, 1910. évi október 4.

Bodnár, kir. albiró.

6260/1910. sz. A nagyszentmiklósi járás főszolgabirójától.

Pályázati hirdetés.

A nagyszentmiklósi járáshoz tartozó Szerbcsanád székhelyvel rendszeresített körállatorvosi állásra pályázatot hirdetek. A körhöz az egybeépített Szerb- és Ös-csanád közsege tartoznak.

A megválasztandó körállatorvos javadalmazása Szerbcsanád részéről 739 kor. 90 fill., Ösccsanád részéről 260 kor. 10 fill., összesen ezer korona és a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak. A körhöz tartozik a San-Marcoi hercegnő uradalma. Az

ott nyeredő valószínű mellékjövedelem 200 kor. Felhívom mindazokat, kik kérdéses állást elnyerni kívánják, hogy a törvény követelményeinek megfelelőleg felszerelt pályázati kérvényeiket folyó évi december 15-ig küldjék be hivatalomhoz.

A választást Szerbcsanád községhezhoz-nál folyó évi december 17-én délelőtt 9 órakor tartom meg.

Nagyszentmiklós, 1910. évi dec 2.

1010-3.2

Hadfy, főszolgabiró.

Nagytorák községnél

egy az adó és kataszteri munkálatokban teljesen jártas

kisegítő munkaező

három hónapi időtartamra, 4 korona napi díj mellett

sürgösen kerestetik.

1018-2.1

Egy szép tágas butorozott

utcai szoba, esetleg butorozatlan kerestetik.

Cim:

F. B. postafiók 32. helyben.

1016-2.1

TORONTÁLI CIPŐGYÁR

NAGYBECSKEREK.

Torontáli strapa cipők
frt 3.75

Téli cipők
Torontáli cipők

Téli ingek

Téli nadrágok

Téli kesztyűk

Téli harisnyák

Sétabotok

Kézimunka kiállítás

Benó Testvérek ezelőtt A. F. Kokits

divat-, rövid- és cipőruháza

Telefon 201. Alapított 1870.

641-900.92